

บทคัดย่อ

168522

ชื่อภาคานิพนธ์ : ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางผ้าไหม

ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้เขียน : นายแผน น้าจันทร์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบของเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางผ้าไหม 2) เพื่อศึกษาความพร้อมของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางผ้าไหม 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางผ้าไหมและแนวทางแก้ไข และ 4) เพื่อศึกษาความต้องการการสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางผ้าไหม จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพเน้นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 18 คน ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามนำมาทำการวิเคราะห์ตามหลักตรรกะเทียบเคียงบริบทควบคู่กับการใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. รูปแบบของเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางผ้าไหม สามารถจัดการท่องเที่ยวได้ 2 รูปแบบ คือ

1) การท่องเที่ยวแบบไป-กลับภายใน 1 วัน มี 3 เส้นทางให้เลือกคือ เส้นทางที่ 1 โดยเริ่มเดินทางจากตัวเมืองขอนแก่นเข้าสู่บ้านโพธิ์ทอง อำเภอมัญจาคีรี และไปเที่ยวชมหมู่บ้านเต่าและวัดป่ามัญจาคีรี เส้นทางที่ 2 เดินทางจากตัวเมืองขอนแก่นเข้าสู่บ้านบึงใหญ่และบ้านดอนยายหอม อำเภอนันท และเดินทางไปเที่ยวชมศาลาไหมไทย หรือนำทั้งสองเส้นทางมารวมกันภายในวันเดียวก็ได้เป็น เส้นทางที่ 3 คือ ออกเดินทางจากตัวเมืองขอนแก่นไปยังบ้านโพธิ์ทอง อำเภอมัญจาคีรี แล้วเดินทางต่อไปบ้านบึงใหญ่และบ้านดอนยายหอม อำเภอนันท

2) การท่องเที่ยวแบบค้างคืนหรือมากกว่า 1 คืน ปัจจุบันมีชุมชนที่มีศักยภาพที่จะรองรับได้คือที่ชุมชนบ้านโพธิ์ทอง อำเภอมีนบุรี อำเภอบึงใหญ่และบ้านดอนยายหอม อำเภอชนบท เนื่องจากมีกิจกรรมผ้าไหมและมีความพร้อมด้านระบบสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอ

2. ความพร้อมด้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับกิจกรรมผ้าไหม ชุมชนมีความพร้อมทั้งในด้านที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกิจกรรมผ้าไหม และความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างเพียงพอที่จะสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้

3. ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมผ้าไหมหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบโดยตรงยังขาดการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทำให้ไม่สามารถกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ ในขณะที่แหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวจำเป็นต้องปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคและสุขอนามัยชุมชน เพื่อเสริมสร้างความพร้อม สำหรับแนวทางแก้ไข คือ จังหวัดควรกระตุ้นให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ดำเนินงานตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ภายใต้กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ดี เพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรปลูกจิตสำนึกชุมชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4. ความต้องการการสนับสนุน ชุมชนต้องการตลาดกระจายสินค้าผ้าไหม เทคนิคและวิธีการผลิต รวมถึง การออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของลูกค้าข้อเสนอแนะ

1. จังหวัดควรมีนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ชัดเจน โดยสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงและมีความต่อเนื่อง และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในระยะยาว

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับบทบาทหน้าที่โดยอาศัยการบริหารงานแบบบูรณาการ

3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทหน้าที่ให้คำแนะนำ และเสริมสร้างความพร้อมด้านสาธารณูปโภคให้แก่ชุมชน

4. ชุมชนควรมีการสืบทอดกระบวนการ วิธีการทอผ้าไหมและภูมิปัญญาผ้าไหมให้แก่ลูกหลานอย่างต่อเนื่อง

ABSTRACT

168522

Title of Research Paper : Readiness in Cultural Tourism on Thai Silk Route :
A Study of Khon Kaen Province
Author : Mr. Phaen Namchan
Degree : Master of Arts (Social Development)
Year : 2005

There are 4 objectives for this research, i.e., 1) to study types of cultural tourism on Thai silk route ; 2) to study the readiness of cultural tourism on Thai silk route ; 3) to find out problems and obstacles on the management of cultural tourism on Thai silk route and corrective measures ; 4) to study needs for supporting the management of cultural tourism on Thai silk route form concerned agencies.

It is a qualitative study using the in-depth interview technique for data collection ; 18 key-informants were interviewed in-depth for this purpose. Data analysis is done with logical context description and descriptive statistics.

Findings of the study can be summarized as follows :

1. Types of cultural tourism on Thai silk route can be separated into 2 types ; i.e., within one day and more than one day.

1.1 The one day type can be organized in 3 routes ; i.e., form Khon kaen town to various districts in Khon Kaen province, all of which can come back to the provincial town within one day with a glimpse of touching Thai silk activities.

1.2 The stay – overnight type can be organized to various communities and 2 district, i.e., Maljakiri and Chonnabot

2. The readiness in having cultural tourism on Thai silk route appears possible in various communities in Khon Kaen province ; these communities are well equipped with living facilities in addition to having Thai silk activities for tourists to enjoy seeing.

3. Problems and obstacles found are insufficient coordination work among concerned government agencies in promoting and improving cultural tourism in the province.

4. Among supports needed are, for example, market expansion, improving productive techniques, designs to be more appeal to potential customers.

Recommendations emerged are :

1. The province should have clear and practical policy on cultural tourism of Thai silk route.

2. Concerned agencies should adjust their roles to be appropriate with the integrated management.

3. Local agencies should provide adequate public utilities to their communities.

4. The community should transmit knowledge and wisdom about Thai silk activities to younger generation without interruption.